

Vilniaus universitetas

Kauno fakultetas

Bakalauro darbo rengimo metodiniai nurodymai¹

Socialinių mokslų ir taikomosios informatikos instituto „Ekonomika ir vadyba“
(6121JX016) studijų programos studentams

2025

¹ Patvirtinta 2025-09-09 d. studijų programos *Ekonomika ir vadyba* komiteto posėdyje (protokolo Nr. (2.1 E) 620000-KT-130)

TURINYS

ĮVADAS.....	3
1. METODINIAI NURODYMAI BAKALAURO DARBAMS	4
2. TYRIMO METODAI	8
3. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMAS IR VERTINIMAS	10
LITERATŪRA	11

IVADAS

Baigiamasis bakalauro darbas yra savarankiškas darbas, rodantis studento kūrybiškumą, gebėjimą taikyti teorines žinias, praktinius gebėjimus ir įgūdžius, identifikuoti konkrečią problemą, formuluoti objektą, tikslą ir uždavinius, atrinkti, analizuoti ir apibendrinti problemos sprendimui aktualią informaciją, formuluoti išvadas bei teikti pasiūlymus. Bakalauro darbas turi išryškinti autoriaus intelektualinę brandą, jame turi būti jaučiamas svarus asmeninis indėlis.

Ši metodinė priemonė skirta Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Socialinių mokslų ir taikomosios informatikos instituto *Ekonomikos ir vadybos* studijų programos baigiamojo kurso studentams. Metodinės priemonės tikslas – supažindinti bakalaurantus su baigiamojo darbo metodiniais nurodymais ir suformuoti bakalauro darbo rengimo įgūdžius.

Leidinyje parengtas vadovaujantis *Ekonomikos ir vadybos* studijų programos tikslu: rengti kvalifikuotus ekonomistus, turinčius vadybininko kompetencijų, išmanančius ekonominių sistemų veikimą, suvokiančius organizacijos veiklos principus, gebančius spręsti ekonomikos teorines ir praktines problemas, integruojant naujausias ekonomikos ir vadybos mokslines žinias, pasiūlant organizacines ir vadybines priemones ekonominiams sprendimams įgyvendinti.

Ekonomikos ir vadybos studijų programos studentai IV kurse rašo pagrindinės ekonomikos krypties bakalauro darbą. Leidinyje pateikiami detalūs metodiniai nurodymai bakalauro darbui. Studentai jų privalo laikytis rašydami baigiamąjį darbą.

1. METODINIAI NURODYMAI BAKALAURO DARBAMS

Pagrindinės krypties bakalauro darbe yra nagrinėjama ekonominė valstybės (*makro*) arba įmonės / organizacijos (*mikro*) lygio problema.

Bakalauro darbo apimtis – 3–4 autoriniai lankai (120 000–160 000 spaudos ženklų su tarpais), neįskaitant literatūros šaltinių sąrašo ir priedų. Bakalauro darbas gali būti praktikos ataskaitos ir (arba) kursinio darbo tęsinys. Baigiamajame darbe panaudota praktikos ataskaitos ir (arba) kursinio darbo medžiaga turi būti papildyta ir atnaujinta ne mažiau kaip 30 proc. darbo apimties.

Bakalauro darbo tema derinama su vadovu ir tvirtinama *Studijų programos komiteto* posėdyje. Tema turėtų būti formuluojama atsižvelgiant į programoje dėstomus ekonomikos krypties dalykus (mikroekonomika, makroekonomika, dalijimosi ekonomika, gerovės ekonomika, ekonominė analizė, aplinkos ekonomika, skaitmeninė ekonomika, miestų ir regionų ekonomika, tarptautinė ekonomika, ekonominė statistika, sprendimų teorija ir kt.) ir integruojant gretutinės studijų krypties (vadybos) dalykus.

Kiekvieną bakalauro darbo skyrių racionalu ir prasminga pradėti preambulės įvadinio tekstu, kuriame trumpai būtų supažindinama, kas pateikta šiame skyriuje, kokia šio skyriaus prasmė. Kiekvienas skyrius turėtų būti baigiamas apibendrinimu, kuris reziumuotų pagrindinius rezultatus bei išryškintų darbo autoriaus indėlį.

TITULINIS LAPAS. Du tituliniai lapai rengiami pagal pavyzdį (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 1 priedą).

TURINYS. Čia detalios nurodoma darbo struktūra: santrumpų sąrašas, lentelių sąrašas, paveikslų sąrašas, įvadas, pirmoji, antroji ir trečioji dėstymo dalys, išvados, santrauka (anglų k.), literatūros šaltinių sąrašas, priedai. Skyriai ir poskyriai numeruojami arabiškais skaitmenimis (pvz., 1. skyrius, 3.2. poskyris). Skyrių ir poskyrių pavadinimai turi būti trumpi, aiškūs, atitikti nagrinėjamos problemos esmę (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 3 priedą).

SANTRUMPŲ SĄRAŠAS. Atskirame puslapyje pateikiamos darbe naudojamos santrumpos ir jų paaiškinimai (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 2 priedą).

LENTELIŲ IR PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS. Atskirame puslapyje pateikiamas lentelių sąrašas ir paveikslų sąrašas bei nurodomi puslapiai (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 2 priedą).

ĮVADAS. Įvade trumpai apibūdinama analizuojama problema, čia nurodoma:

Temos aktualumas. Reikia atsakyti į klausimą, kodėl pasirinkta tema (problema) šiandien yra aktuali, paaiškinti, kodėl darbo tema yra svarbi ekonomikos teorijai ir praktikai, koks jos ištirtumas, kokia tiriamos situacijos padėtis rinkoje. Šių aspektų išryškėjimas leis apibrėžti, kokius reiškinius norima tirti darbe. Temos aktualumas nusakomas 3–4 pastraipomis. Ši dalis turėtų baigtis apibendrinančiu nagrinėjamos temos aktualumą sakiniu.

Darbo objektas. Tai aiškiai apibrėžtas, konkretus tiriamas reiškiny, objektas, kuris nurodo, į ką nukreipiamas visas baigiamasis darbas. Nederėtų painioti darbo objekto su tyrimo objektu, kuris formuluojamas baigiamojo darbo rezultatų (trečiojoje) dalyje. Darbo objektas apima visą baigiamojo darbo sritį, o tyrimo objektas apima tik empirinį tyrimą. Darbo objektas apibrėžia, koks tyrimo objektas gali būti pasirinktas. Darbo objektas turi atsispindėti tikslu. Darbo objektas formuluojamas vienu sakiniu, turi būti glaustas ir atspindėti tiriamąjį reiškinį, sietis su darbo tema.

Darbo tikslas. Darbo tikslas išryškina darbo temą, jame turi atsispindėti darbo objektas. Tikslas turėtų būti formuluojamas glaustai, vienu sakiniu, naudojant veiksmažodžių bendratis „ištirti“, „išnagrinėti“, „nustatyti“, „įvertinti“, „pagrįsti“ ir pan. Formuluojant darbo tikslą

nepatartina vartoti žodžio „išanalizuoti“, nes tai yra tyrimo metodas, kuris darbe, visose dalyse, bus taikomas.

Darbo uždaviniai. Uždaviniai nurodo, kokią informaciją reikia surinkti, kad pagrįstume iškeltą tikslą. Darbo uždaviniai detalizuoja tikslą: atspindi tikslo siekimo etapus ir priemones. Keliant uždavinius numatomi daliniai rezultatai, kurie padeda siekti pagrindinio tikslo. Kiekvieno uždavinio sprendimo rezultatai turi atsispindėti baigiamojo darbo **išvadosė**. Formuojant darbo uždavinius naudojamos veiksmazodžių bendratys „išnagrinėti“, „atskleisti“, „nustatyti“, „apibrėžti“, „apibendrinti“, „įvertinti“ ir t. t. Darbo uždaviniai turi būti numeruojami. Patartina suformuluoti 4–5 uždavinius.

Darbo struktūra. Tai glausta visų darbo dalių apžvalga. Atskiromis pastraipomis, keliais sakiniais pateikiama, apie ką kalbama kiekvienoje darbo dalyje.

Darbo ir tyrimo metodai. Pateikiami darbo ir tyrimo metodai, kurie naudoti sprendžiant problemą. Būtina paaiškinti, kodėl buvo taikomas vienas ar kitas metodas.

Darbe naudoti literatūros šaltiniai. Apibūdinami, kokie literatūros šaltiniai naudoti, su kokiomis temomis, sritimis jie susiję. Galima nurodyti pagrindinių, dažniausiai naudotų šaltinių autorių pavardes.

Darbo apribojimai ir sunkumai. Ši įvado dalis nėra privaloma. Tačiau, jei rengiant darbą susidurta su sunkumais arba apribojimais, tikslinga nurodyti ir apibūdinti problemas, su kuriomis teko susidurti renkant mokslinę, teisinę, statistinę, sociologinę informaciją.

Darbo struktūros apimtis. Nurodoma, kokios dalys sudaro darbą, kiek puslapių, paveikslų, lentelių, priedų, literatūros šaltinių pateikta. Pavyzdžiui: „Darbą sudaro įvadas, 3 dalys, išvados. Pagrindinė darbo medžiaga aprašyta X puslapių, įskaitant X lentelių, X paveikslų. Taip pat pateikiama X priedų. Literatūros sąrašą sudaro X šaltiniai.“

TEORINĖ DALIS (*privalo turėti prasminį pavadinimą*). Teorinė dalis skirta teoriškai pagrįsti nagrinėjamą temą. Šioje dalyje pateikiama mokslinės literatūros apžvalga, teorinė įvairių sąvokų, terminų sampratų ir problemos analizė, apžvelgiamos bei analizuojamos teorijos ir koncepcijos. Čia svarbu atskleisti ir susisteminti įvairių mokslininkų nuomonę tiriamą temą, išsakyti ir pagrįsti savo nuomonę. Surinktos informacijos negalima pateikti konstatuojamuoju būdu, ji turi būti analizuojama, lyginama, vertinama ir apibendrinama. Ši dalis gali būti išskaidyta į keletą struktūrinių dalių.

Teorinėje baigiamojo darbo dalyje analizuojama mokslinė literatūra (vadovėliai, mokomosios knygos, monografijos, moksliniai straipsniai, konferencijų pranešimai) ir siekiama išskirti bei pateikti, kas yra jau žinoma apie pasirinktą temą; supažindinti bei nurodyti apibendrintus skirtingus požiūrius į nagrinėjamą temą; iškelti naujus tyrimo klausimus, susijusius su pasirinkta tema. Šioje darbo dalyje negali būti naudojami publicistiniai straipsniai (periodinė spauda, internetiniai žiniasklaidos šaltiniai), teisinė informacija, empiriniai, statistiniai duomenys.

Teorinė darbo dalis sudaro 30 proc. baigiamojo darbo apimties.

ANALITINĖ DALIS (*privalo turėti prasminį pavadinimą*). Analitinė dalis skirta pateikti informaciją apie nagrinėjamą objektą. Šioje dalyje detalai aprašomas darbo objektas.

Jei darbo objektas yra **makrolygmens (valstybės lygio)**: apibendrinami ir susisteminami atlikti kitų autorių empiriniai tyrimai ir jų rezultatai pasirinkta tema (rekomenduojama apibendrinti ne mažiau kaip 8 mokslinius tyrimus), atliekama išsami statistinių duomenų analizė (nagrinėjamas ne trumpesnis nei 5 metų laikotarpis, nagrinėjamos reiškinių kitimo tendencijos, skaičiuojami pokyčiai, vidutiniai dydžiai ir kt., vertinami ekonominių, socialinių ir kt. rodiklių tarpusavio ryšiai, atliekama koreliacinė ir regresinė analizė). Apskaičiuoti rodikliai apibendrinami, aprašomi pokyčiai ir juos lėmusios priežastys, pagrindžiami gauti rezultatai. Išnagrinėjus esamą situaciją, aprašoma problema, kurios sprendimas pateikiamas trečiojoje (rezultatų) dalyje.

Jei darbo objektas yra **mikrolygmens (įmonės (organizacijos) lygio)**: apibendrinami ir susisteminami atlikti kitų autorių empiriniai tyrimai ir jų rezultatai pasirinkta tema

(rekomenduojama apibendrinti ne mažiau kaip 8 mokslinius tyrimus), atliekamas išsamus įmonės situacijos ir veiklos vertinimas (nagrinėjamas ne trumpesnis nei 5 metų laikotarpis, nagrinėjamos pasirinktų įmonės rodiklių kitimo tendencijos, skaičiuojami pokyčiai, vidutiniai dydžiai ir kt., vertinami rodiklių tarpusavio ryšiai, atliekama koreliacinė ir regresinė analizė). Apskaičiuoti rodikliai apibendrinami, aprašomi pokyčiai ir juos lėmusios priežastys, pagrindžiami gauti rezultatai. Išnagrinėjus esamą situaciją, aprašoma problema, kurios sprendimas pateikiamas trečiojoje (rezultatų) dalyje.

Ši dalis gali būti išskaidyta į keletą struktūrinių dalių. Analitinėje baigiamojo darbo dalyje galima naudotis ir teisine informacija, informaciniais, antriniais duomenų šaltiniais. Analitinėje dalyje galima naudoti kursiniame darbe ir (arba) praktikos ataskaitoje atliktos analizės duomenis. Analitinė darbo dalis sudaro 35 proc. baigiamojo darbo apimties.

REZULTATŲ DALIS (*privalo turėti prasminį pavadinimą*). Ši dalis skirta tyrimo rezultatams pateikti ir gali būti išskaidyta į keletą struktūrinių dalių. Šioje dalyje:

- pateikiama tyrimo metodika (tyrimo objektas, tyrimo tikslas, tyrimo uždaviniai, metodai, tyrimo imtis, tyrimo organizavimas (tyrimo laikotarpis, atsakomumas)). Atliekant tyrimą galima naudoti kiekybinius ir kokybinius tyrimų metodus;

- pristatomi ir interpretuojami tyrimo rezultatai;
- pateikiami galimi sprendimo būdai ir rekomendacijos (rekomendacijos turi sietis su viso baigiamojo darbo rezultatais, nepamirštant, kad baigiamasis darbas yra ekonomikos krypties).

Rezultatų dalis sudaro 35 proc. baigiamojo darbo apimties.

IŠVADOS. Išvados atspindi viso darbo rezultatus, jos neturi būti moralizuojančios, nenuoseklios ir šabloniškos. Rekomenduojama vienam uždaviniui skirti vieną išvadą. Išvadose negali atsirasti naujos informacijos, čia taip pat neteikiamos moksle jau pripažintos tiesos ir aksiomos. Jos turi būti konstatuojamojo pobūdžio. Pavyzdžiui, uždavinys prasideda žodžiu „Išnagrinėti.....“, išvada pradedama tuo pačiu žodžiu „Išnagrinėjus.....“, nustatyta/įvertinta/galima teigti.....“.

SANTRAUKA. Tai trumpa darbo santrauka, kuri rašoma viena užsienio kalba (anglų, vokiečių arba prancūzų) (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 6 priedą). Joje glaustai, keliais sakiniais, apibendrintai pateikiamos žinios apie darbą. Santraukoje pateikiami šie duomenys:

- aktualumo esmė;
- darbo objektas;
- darbo tikslas
- darbo uždaviniai;
- pagrindinės išvados ir rekomendacijos;
- darbo apimtis puslapiais (neįskaitant literatūros šaltinių sąrašo, santrumpų sąrašo ir priedų), lentelių ir paveikslų skaičius.

Santraukos apimtis nuo 1500 iki 2100 ženklų su tarpais.

LITERATŪRA. Į literatūros sąrašą įtraukiami tik darbe panaudoti vadovėliai, straipsniai, monografijos, disertacijų tezės ir kitos publikacijos. Taip pat į šį sąrašą įrašomi visi duomenų šaltiniai: statistikos rinkiniai, standartai ir normos, įmonių ir organizacijų apskaitos ir atskaitomybės dokumentai. Naudotų šaltinių ir literatūros bibliografiniai aprašai pateikiami pagal nurodytus reikalavimus (žr. *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 1.5. skyrių). Visa naudota literatūra nurodoma viename literatūros sąrašė. Literatūros sąrašė turi būti ne mažiau kaip 35 literatūros šaltiniai (iš jų ne mažiau kaip 30 proc. užsienio kalba). Darbe turi būti naudojami naujausi literatūros šaltiniai.

PRIEDAI. Baigiamojo darbo pabaigoje pateikiami priedai, jei jie iš esmės papildo ir praturtina darbą. Priedai gali būti didelės apimties lentelės, išplėstiniai arba kontroliniai skaičiavimai, schemos, ir kita medžiaga, kuri yra aptarta tekste. Priedų pateikimo reikalavimai nurodyti *Metodiniai nurodymai rašto darbų pateikimui ir įforminimui*, 1.2. skyriuje.

2. TYRIMO METODAI

Tyrimo metodas – tai praktinių ir pažintinių rezultatų gavimo būdas taikant įvairias priemones. Tai procedūra, susidedanti iš nuosekliai pasikartojančių operacijų, kurių taikymas kiekvienu konkrečiu atveju leidžia pasiekti rezultatų. Kiekvienas tyrimo metodas turi turėti teorinį pagrindą – būti mokslškai pagrįstas. Tyrimų klasifikavimas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė

Tyrimų klasifikavimas

Tyrimo kriterijai	Tyrimo pobūdis	Tyrimo apibūdinimas
<i>Pagal pritaikomumą</i>	Mokslinis	Teorijų, koncepcijų kūrimas bei jų testavimas iškeliant hipotezes arba prielaidas. Tyrimų metodologijų kaip mokslo vystymas.
	Taikomasis	Informacijos apie fenomeną, situaciją rinkimas ir nagrinėjimas siekiant ją panaudoti konkrečioms tikslams: geriau suvaldyti arba veikti situaciją, suformuoti politiką.
<i>Pagal tyrimų tikslus</i>	Žvalgomasis	Problemai įvardyti, hipotezėms kelti.
	Aprašomasis	Išsamus fenomeno, situacijos aprašymas.
	Priežastinis	Aiškinamasi, <i>kodėl</i> egzistuoja ryšys tarp dviejų fenomeno, situacijos veiksnių, arba <i>kaip</i> tas ryšys egzistuoja.
<i>Pagal informacijos pobūdį</i>	Kiekybinis	Kiekybiniais matavimais pagrįstas duomenų rinkimas, apdorojimas ir vertinimas (plačiau žr. 2 lentelėje).
	Kokybinis	Kiekybiniais rodikliais neišreikštas duomenų rinkimas, apdorojimas ir vertinimas (plačiau žr. 2 lentelėje).
<i>Pagal tyrimo metodą</i>	Mokslinės literatūros analizė	Teorinių šaltinių paieška, analizavimas, interpretavimas ir apibendrinimas.
	Stebėjimas	Stebėjimo esmė – fiksuoti tam tikrą elgesį jį stebint. Tinka, kai tiriamas reiškinys yra kompleksiškas, arba reikia gilių, išsamių, įvairių duomenų apie tiriamą reiškinį. Tinka tirti reiškinius, kurie negali būti dirbtinai atgaminti, pvz., demonstracijos ir pan. Tinka tirti įvairias uždarus grupes.
	Apklausa	Vienpusės komunikacijos procesas, valdomas interviu gavėjo. Apklauso rūšys gali būti: anketinė apklausa, giluminis interviu, tikslinės grupės, ekspertų apklausa ir pan.
	Eksperimentas	Tai informacijos gavimo būdas, kai tyrėjas sukuria situaciją, kurioje, keisdamas vienus aiškiai arba numanomai susietus nepriklausomus rodiklius, stebi šių pakeitimų poveikį kitiems aiškiai arba numanomai priklausomiems tiriamos sistemos elementams.
<i>Pagal tyrimo trukmę</i>	Vienkartinis	Tyrimai atliekami tik kartą ir nekartojami.
	Tęstinis	Tyrimai atliekami kelis kartus ir yra kartojami, pvz., kai lyginami rezultatai, reiškinių ir vertybių kitimo tendencijos. Jų esmė – taikoma ta pati tyrimo metodika.

Saltinis: sudaryta autorių pagal Kumar, R. (2011). *Research Methodology: a Step-by-Step Guide for Beginners*, p. 29.

Svarbu atkreipti dėmesį į kokybinių ir kiekybinių duomenų apdorojimo būdus (2 lentelė).

2 lentelė

Kiekybinių ir kokybinių duomenų apdorojimo būdai

Duomenys	Duomenų apdorojimo būdai
Kiekybiniai	<i>Aprašomoji statistika</i> – tai dažnių pasiskirstymas, vidurkiai, moda, mediana, maksimumas, minimumas, skirtumas, percentiliai, grafiniai duomenų vaizdavimo būdai. <i>Statistinio reikšmingumo testai</i> – tai χ^2, ženklų kriterijus, t kriterijus, dispersinė analizė. <i>Regresinė analizė</i> – tai tiesinė ir kreivinė analizė, koreliacija, determinacijos ir koreliacijos koeficientai. <i>Laiko eilutės</i> – tai duomenų glodinimas, trendas, sezoniniai svyravimai, prognozavimo metodai.

Duomenys	Duomenų apdorojimo būdai
Kokybiniai	<i>Analizė</i> – mokslinis metodas, pagrįstas visumos suskaidymu į dalis ar faktiškai. <i>Sintezė</i> – įvairių elementų, objekto dalių jungimas į visumą. <i>Abstrachavimas</i> – pažinimo procese atitrūkimas nuo neesminių nagrinėjamo reiškinių ypatybių, siekiant susikonsoliduoti ties pagrindiniais, esminiais jo bruožais, atskleisti jų esmę. <i>Loginiai metodai</i> (indukcija ir dedukcija). <i>Indukcija</i> – tyrimo, dėstymo būdas, kuriuo nuo atskirų faktų ir reiškinių stebėjimo pereinama prie bendrų taisyklių ir dėsnių nustatymo. <i>Dedukcija</i> – tyrimo arba dėstymo būdas, kai atskiri teiginiai logiškai išvedami iš bendrų teiginių. <i>Sisteminimas</i> – daiktų, reiškinių ar sąvokų skirstymas į klases, skyrius, grupes pagal jų bendrus požymius. <i>Klasifikavimas</i> – sutvarkymas į sistemą, išdėstymas tam tikra tvarka, tam tikros eilės, nuoseklumo nustatymas.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Kumar, R. (2011). *Research Methodology: a Step-by-Step Guide for Beginners*, p. 132–155.

Baigiamajame darbe galima derinti kiekybinį ir kokybinį tyrimą, svarbu, kad pasirinktas tyrimo tipas ir derinimas leistų pasiekti užsibrėžtus tikslus ir uždavinius.

Išsamiau apie tyrimo metodus galima sužinoti šiuose šaltiniuose:

1. Kardelis, K. (2016). *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai: vadovėlis* (5-asis patais. ir papild. leid.). Vilnius: Mokslo enciklopedijų leidybos centras.
2. Arbnor, I., ir Bjerke, B. (2016). *Methodology for Creating Business Knowledge* (2nd ed.). Los Angeles: SAGE.

3. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMAS IR VERTINIMAS

Baigiamųjų darbų rengimo bei gynimo tvarką reglamentuoja *Vilniaus universiteto studijuojančiųjų rašto darbų rengimo, gynimo ir kaupimo nuostatai* (nuo 2024-09-01), *Rašto darbų administravimo Vilniaus universiteto studijų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas*.

Apie baigiamojo darbo pateikimo datą ir gynimo laiką studentai yra informuojami e. bendravimo priemonėmis. Gynimo metu baigiamojo darbo autorius trumpai pristato darbą. Baigiamojo darbo pristatymo trukmė – 7–10 minučių. Kalba turi būti iš anksto apgalvota. Rekomenduojama pasidaryti trumpą kalbos konspektą.

Pristatant baigiamąjį darbą, skaidrėse turi būti:

- titulinė skaidrė: universiteto pavadinimas, darbo pavadinimas, autoriaus vardas ir pavardė, baigiamojo darbo vadovo mokslinis vardas, laipsnis, jo vardas ir pavardė (1 skaidrė);
- darbo objektas, darbo tikslas, darbo uždaviniai, darbo metodai (1 skaidrė);
- teorinės dalies apibendrinimas (1 skaidrė, labai koncentruotai pateikti svarbiausias teorines nuostatas nagrinėta tema);
- analitinės dalies pristatymas (2–3 skaidrės, labai koncentruotai pristatomi atlikti kitų autorių empiriniai tyrimai ir jų rezultatai pasirinkta tema; svarbiausi atliktos statistinių / įmonės duomenų analizės rezultatai);
- rezultatų (atlikto tyrimo) pristatymas (2–3 skaidrės, pristatoma empirinio tyrimo metodika bei svarbiausi atlikto tyrimo rezultatai);
- išvados ir pasiūlymai (1–2 skaidrės, išvadas parašyti skaidrėse galima visas, bet aptarti tik pačias esmingiausias; pristatomos rekomendacijos situacijai tobulinti);
- titulinė skaidrė (1 skaidrė).

Skaidrėse neturėtų būti tik tekstas. Jos visos turi turėti bendrą stilių, pavyzdžiui, rėmelį, pavadinimų šriftą ir dydį ir kt. Naudoti VU Kauno fakulteto pristatymo skaidrių šabloną (<https://www.knf.vu.lt/apie-fakulteta/atributika>).

Po baigiamojo darbo pristatymo atsakoma į gynimo komisijos narių klausimus. Uždareme gynimo komisijos posėdyje darbai įvertinami pasibaigus visų tos dienos posėdžio darbų gynimui.

Vertinant darbą, atsižvelgiama į:

- Pateiktą baigiamąjį darbą (teksto vientisumą, nuoseklumą; kalbos taisyklingumą; bendrą teksto tvarkingumą ir pateikimą).
- Baigiamojo darbo turinį (darbo sąsajas su tikslu ir uždaviniais; teorinės analizės lygį; autoriaus atliktos analizės lygį; naudotos literatūros kokybę).
- Viešą pristatymą (aiškų pristatymą; dėstymą ir argumentavimą (nuoseklų, logišką, struktūruotą); bendravimą su auditorija, kalbėjimo kokybę; laiko valdymą; vizualios medžiagos kokybę; klausimų valdymą).

LITERATŪRA

1. Arbner, I., ir Bjerke, B. (2016). *Methodology for Creating Business Knowledge* (2nd ed.). Los Angeles: SAGE.
2. Bitinas, B., Rupšienė, L., ir Žydzionaitė, V. (2008). *Kokybinių tyrimų metodologija: vadovėlis vadybos ir administravimo studentams*. Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė.
3. Butkevičienė, E., ir Vaicekuskaitė, A. (2019). *Antrinė kiekybinių duomenų analizė: mokymo kurso medžiaga*. Prieiga per http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/kiek2/kiek2.html&course_file=kiek2_3_5.html
4. Kardelis, K. (2016). *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai: vadovėlis* (5-asis patais. ir papild. leid.). Vilnius: Mokslo enciklopedijų leidybos centras.
5. Kumar, R. (2011). *Research Methodology: a Step-by-Step Guide for Beginners* (3rd edition). London: Sage Publications.
6. Tamaševičius, V. (2015). *Tyrimų metodai*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
7. The University of Western Australia (2017). *APA Citation Style: APA Formats*. Prieiga per <http://guides.library.uwa.edu.au/c.php?g=324904&p=2809541>
8. Worthington, M. N. (2014). *What is Plagiarism?* Prieiga per http://libguides.ecu.edu/ld.php?content_id=24283797.